

“”

Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ,
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ПРЕЗИДЕНТІ:

Біз «Педагог мәртебесі туралы» арнайы заң қабылдадық. Мемлекеттік марапаттар тізіміне «Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы» атағы енгізілді. Елімізде бірнеше мұғалім ең жоғары мемлекеттік награда – «Қазақстанның Еңбек Ері» атағына ие болды. 5 қазан күні Ұстаздардың кәсіби мерекесі ретінде нақты бекітілді. Біз жыл сайын бір қоғам болып осы мейрамды кең көлемде атап өтіп жүрміз. Биыл да мереке күндері барлық аймақта әкімдер мұғалімдер қауымын марапаттап, оларға ерекше құрмет көрсетіп жатыр. Ұстаздарды дәл осылай жалпыұлттық деңгейде ұлықтау ісі жалғасын табады. Бұл – мемлекетіміз үшін мән-маңызы айрықша міндет.

ҮСЕНБАЕВА ҮКЛЕГЕН
ТАЛАНТТАР

7-БЕТ | МӘДЕНИЕТ

АЗИАДА ЖАРЫСЫНДАҒЫ
ЖАҢА БЕЛЕС

8-БЕТ | СПОРТ

№118
(5016)
Сейсенбі
6 қазан
2026 жыл

ASTANA

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

A Q S H A M Y

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

МЫҚТЫ МҰҒАЛІМ – МЕМЛЕКЕТТІҢ ТҰҒЫРЫ

Ақордада ұстаздардың кәсіби мерекесіне орай салтанатты іс-шара өтті. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев педагогтерді мерекесімен құттықтап, Мұғалім күні бүкіл қоғамды біріктіретін, нағыз халықтық сипаты бар, қастерлі де қадірлі мерекеге айналғанын атап өтті.

ХҚКО МЕКЕНЖАЙЛАРЫ ӨЗГЕРДІ

Астанада және еліміздің бірқатар өңірлерінде кезекші ХҚКО-лардың мекенжайлары өзгерді, деп хабарлайды «Азаматтарға арналған үкімет» МК баспасөз қызметі.

Астана қаласы бойынша кезекші ХҚКО және МХҚО мекенжайлары: Нұра ауданының бөлімі – Керей, Жәнібек хандар көшесі, 4; Есіл ауданының №1 бөлімі – Мәңгілік ел даңғылы, 30; Астана қаласының №1 МХҚО – Мұқанов көшесі, 2; Астана қаласының №2 МХҚО – М.Тынышбаев көшесі, «К» блогы. Кезекші халыққа қызмет көрсету орталықтары жұмыс күндері сағат 09:00-ден 20:00-ге дейін, сенбі күні сағат 09:00-ден 13:00-ге дейін жұмыс істейді.

Ал кезекші мамандандырылған ХҚКО-лар жұмыс күндері өтініштерді сағат 09:00-ден 18:00-ге дейін қабылдайды, ал дайын құжаттар сағат 20:00-ге дейін беріледі.

КӨМІР ҚАЙДА САТЫЛАДЫ?

Астанада тұрғындар үшін 14 көмір сату орны және 10 қойма жұмыс істеп тұр.

Көмір сату орындары мына мекенжайларда орналасқан: Герцен көшесі, 4/1; Герцен көшесі, 6/2; Көктал көшесі, 28/2; Мақат көшесі, 40; Жамбыл Жабаев көшесі, 76; Дулатов көшесі, 182/1; Мақат көшесі, 4/1; 70-проезд, № 9А; ЖЭО-2; 101-көше, 30Б; Литейная көшесі, 44; Көктал көшесі, 28; Герцен көшесі, 6Б.

АСТАНАДА САТЫЛАТЫН КӨМІРДІҢ ОРТАША БАҒАСЫ:
Шұбаркөл – тоннасына 19 500 теңге;
Қаражыра – тоннасына 18 800 теңге;
Майкөбе – тоннасына 16 800 теңге.

Сонымен қатар 109 нөмірі бойынша жедел желі жұмыс істейді. Осы нөмір арқылы тұрғындар көмір қоры, бағасы және сату орындарындағы қолжетімділігі туралы жедел ақпарат алуға болады.

САНСӨЙЛЕМ

Астанада 3 қазанда өткен экологиялық акцияға

173 000

қала тұрғыны қатысты

#САНСӨЙЛЕМ

АСТАНАҒА ЖЫЛУ ТОЛЫҚ БЕРІЛДІ

Күні кеше елордада алғашқы қар ұшқындап, ауа райы күрт суытты. Бұған алдын ала дайындық жүргізген «Астана-Теплотранзит» АҚ жылыту кезеңінде жұмыс істеуге, сондай-ақ елорда тұтынушыларына жылу энергиясын сенімді тасымалдау мен таратуды қамтамасыз етуге әзір болды. Астана қаласы әкімдігінің қаулысына сәйкес биыл 2 қазаннан 2026-2027 жылдардағы жылыту маусымы басталды. Жылу кезең-кезеңімен беріліп, қаладағы барлық нысан жылуға бірнеше күн ішінде толық қосылды.

Жылыту маусымына дайындық аясында қалада қажетті іс-шаралар кешені жүргізілді. Атап айтқанда, жылу желілері гидравликалық сынақтан өткізілді, жөндеу жұмыстары орындалды, анықталған ақаулар жойылып, жабдықтар дайындалды.

Жылыту маусымы басталар алдында Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Астана қаласы бойынша департаменті «Астана-Теплотранзит» АҚ-ның бірқатар нысандарына баспасөз турынд өткізді.

3

Төлен ТІЛЕУБАЙ

(Соңы. Басы 1-бетте)

Қасым-Жомарт Тоқаев Мемлекет басшысы ретінде ұстаздарды жан-жақты қолдау жұмысына айрықша мән беретінін жеткізді. «Баршаңызға мәлім, біз «Педагог мәртебесі туралы» арнайы заң қабылдадық. Мемлекеттік марапаттар тізіміне «Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы» атағы енгізілді. Елімізде бірнеше мұғалім ең жоғары мемлекеттік награда – «Қазақстанның Еңбек Ері» атағына ие болды. 5 қазан күні Ұстаздардың кәсіби мерекесі ретінде нақты бекітілді. Біз жыл сайын бір қоғам болып осы мейрамды кең көлемде атап өтіп жүрміз. Биыл да мереке күндері барлық аймақта әкімдер мұғалімдер қауымын марапаттап, оларға ерекше құрмет көрсетіп жатыр. Ұстаздарды дәл осылай жалпұлттық деңгейде ұлықтау ісі жалғасын табады. Бұл – мемлекетіміз үшін мән-маңызы айрықша міндет» деді Президент.

ҚАУІПСІЗ ОРТАДА ӨМІР СҮРУІ КЕРЕК

Қасым-Жомарт Тоқаевтың пайымдауынша, жас ұрпақ дамыған мемлекетте, қауіпсіз ортада, өркениетті қоғамда өмір сүруі керек. Қазір Қазақстанда 4 миллионнан астам оқушы бар, яғни, еліміздің әрбір бесінші азаматы мектепте білім алып жатыр. «Осы мақсатпен біз баршаға бірдей мүмкіндік беретін, Әділетті, Күшті, Таза және Озық Қазақстанды құру ісін қарқынды алдық, ауқымды реформаларды жүзеге асырдық. Халқымыздың темірқазығы, елімізді тарихи өрлеу дәуіріне бастаған негізгі құжат – Конституцияны қабылдадық. Конституцияда тұңғыш рет оқу-ағарту жүйесін дамытуға ықпал ететін нақты нормалар көрініс тапты. Атап айтқанда, адам капиталын, білім-ғылымды және инновацияны дамыту мемлекеттің міндеті, стратегиялық бағыты ретінде бекітілді. Түптеп келгенде, бұл – заман талабы. Сонымен қатар біз білік жүйесін түбегейлі жаңғырттық. Елімізде бір палаталы Құрылтайдың алғашқы сайлауы өтті. Үкіметтің жаңа құрамы жасақталды. Вице-Президент тағайындалды. Жаңа мемлекеттік орган – Қауіпсіздік Кеңесінің Аппараты құрылды. Жақында Қазақстан Халық Кеңесі өз жұмысын бастады. Осылайша, біз бір ұлт болып еліміздің даму бағдарын айқындаған маңызды әрі іргелі жұмысты табысты атқардық» деді Мемлекет басшысы.

7 ЖЫЛДА 1342 МЕКТЕП САЛЫНДЫ

Президенттің пікірінше, өркениетті әрі озық елдің қуаты оның табиғи байлығымен емес, ең алдымен, адам капиталының

МЫҚТЫ МҰҒАЛІМ – МЕМЛЕКЕТТІҢ ТҰҒЫРЫ

сапасымен өлшенеді. Мемлекеттің әлемдегі орны да, экономикалық әлеуеті де қоғамдағы білім мен ғылымның деңгейіне тәуелді. «Өздеріңіз білесіздер, біз бұл бағытта нақты шаралар қабылдап, белсенді жұмыс істеп жатырмыз. Мәселен, соңғы жеті жылда елімізде 1 миллионнан астам оқушыға арналған 1342 мектеп салынды. Биыл тағы 101 мектеп салынып жатыр. «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында білім беру мекемелерінің жаңа стандарты қалыптасты. Соның арқасында заманауи инфрақұрылымы бар, балалардың сапалы білім алып, дамуына барлық жағдай жасалған оқу ордалары бой көтеруде. Бүгінде 460 мың оқушыға арналған осындай 217 мектеп салынды. Сол мектептердің 84-і, яғни 40 пайызға жуығы ауылдық жерде орналасқан. Мен өз сөздерімде әрдайым айтып жүрмін: ауыл мектебі де, қала мектебі де балаларға бірдей сапалы білім беретін заманауи оқу мекемесі болуы керек. Қазіргі таңда мемлекет Жасанды интеллект жүйесіне негізделген арнайы сабақтарды орта мектептерге жаппай енгізу бағдарламасын іске асыруда. Бұл – өте маңызды жұмыс. Үкімет осы мәселеге баса мән беруге тиіс. Жалпы, аймақтарда мектеп тапшылығы мәселесі болмауы керек. Өйткені тағы да қайталап айтамын, бұл – мемлекеттің болашағына әсер ететін өте маңызды фактор. Үкімет осы мәселені де әрдайым назарда ұстауы қажет» деді Мемлекет басшысы.

КӘСІБИ САБАҚТАСТЫҚ ДӘСТҮРІ БАР

Президент елімізде педагог мамандығын таңдаған жастардың қатары артып келе жатқанын жақсы үрдіске балады. «Биыл 12 мыңнан астам түлек, соның ішінде екі мыңнан аса «Алтын белгі» иегері педагогика ма-

мандығы бойынша мемлекет грантына ие болды. Мұғалімдік жолын таңдаған студенттердің шәкіртақысы 2,5 есе көбейді. Жаңа оқу жылы қарсаңында аймақтарда 15 мыңнан астам мұғалім жұмысқа қабылданды. Олардың жартысына жуығы – жас мамандар. Бұл – мектептерге білімді, жігерлі, ұшқыр ойлы мұғалімдердің жаңа буыны келіп жатыр деген сөз. Ұстаздыққа енді қадам басқан жас мамандарға аға буын көп көмек көрсетуге тиіс. Сонда олар да өз ісінің нағыз шебері болып қалыптасады. Сондай-ақ кәсіби сабақтастық дәстүрі пайда болады. Біз оқу-ағарту саласының кадрлық әлеуетін күшейте түсуіміз керек. Білікті мұғалімді мықты мемлекеттің тұғыры деп айтсақ, артық болмайды. Бұл тұрғыдан алғанда, еліміздің жоғары оқу орындары айрықша рөл атқарады. Себебі университет қабырғасында болашақ маманның кәсіби білімі мен дағдысы қалыптасады. Бұдан бөлек, білім-ғылым саласындағы халықаралық ынтымақтастықты күшейтуге баса мән беру маңызды. Шет мемлекеттерге сапарлар кезінде мен әлемнің озық оқу орындарымен байланыс орнату, ықпалдастықты нығайту мәселесіне айрықша назар аударамын» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ – УАҚЫТ ТАЛАБЫ

Президент алдымызда ауқымды міндет тұрғанына назар аударды. Бұл – жаһанда цифрлық өркениет пен білім экономикасы салтанат құрған дәуірде өмір сүріп, өнегелі істермен айналысатын азаматтар буынын тәрбиелеп шығару. «Сондықтан менің тапсырмаммен Жасанды интеллектіні орта білім беру жүйесіне жоспарлы түрде енгізу үдерісі басталды. Дұрыс пайдалана білсе, жаңа технология мұғалімдердің қызметін әлдеқайда

жеңілдетеді, оларды артық жұмыстан босататын сенімді құралға айналады. Тәлімгерлікке ден қойып, оқушылармен тікелей жұмыс істеуі үшін ұстаздардың уақыты болуға тиіс. Бұл бағытта маңызды қадам жасалды. Биыл қыркүйек айында Оқу-ағарту министрлігі Білім беру саласындағы жасанды интеллектіні қолдану стандартын бекітті. Қалада немесе шалғай ауылда орналасқанына қарамастан, еліміздегі барлық мектеп озық әдістеме мен цифрлық платформаға қол жеткізеді. Бастама жақсы. Жұмыс дұрыс бағытта жүріп жатыр. Халықаралық PISA-2025 зерттеуінің нәтижесі бойынша мектептеріміздің цифрлық дайындық деңгейі Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымына мүше мемлекеттердің орташа көрсеткішінен асты. Оқушылардың когнитивті бейімделу индексі орташадан жоғарылады. Алайда бұл жолдың басы ғана, тоқмейілсуге себеп емес. Алда ауқымды жұмыс күтіп тұр. Осы жетістікпен тоқтап қалуға болмайды» деді Мемлекет басшысы.

Президент өткен аптада Астанада жасанды интеллект тақырыбына арналған ауқымды іс-шаралар өткеніне тоқталды. «AI & Digital Bridge – 2026» форумы, сондай-ақ белгілі мамандар мен сарапшылардың қатысуымен Жасанды интеллектіні дамыту жөніндегі кеңестің отырысы болды. Осы отырыста Қазақстанның аса маңызды салада мол табысқа жеткені аталып өтті. Бірақ бұл жайбақақтап отыруға болады деген сөз емес. Себебі жасанды интеллект пен жаңа технологиялар өте жоғары қарқынмен дамып жатыр. Бұл – уақыт талабы. Бұдан бөлек, елордамызда тұңғыш рет Astana AI Film фестивалі өтті. Шын мәнінде, бұл нағыз озық инновациялық іс-шара деп айтуға болады. Өйткені дәл осы өте өзекті және маңызды шара аясында Астана қаласын-

да әлемде алғаш рет жасанды интеллектіні кино өнеріндегі көрінісі пайда болды. Басқаша айтсақ, аталған фестиваль бұрыннан қалыптасқан дәстүрлі кино өндірісінің өзектілігі азия бастағанын көрсетті. Енді фильм түсірумен айналысатын мамандар шенеуніктердің, демеушілердің және продюсерлердің қолдауына тәуелді болмай, өз бетімен толыққанды кино туындысын шығара алады. Сондықтан Астанада өткен бұл нағыз жаһандық ауқымдағы фильм фестиваліне әлем жұртшылығы айрықша назар аударды» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

КІТАП ОҚУ – РУХАНИ ҚАЛҚАН

Алайда Президент озық технология дәуірінде кітап оқудың да мән-маңызын арттыруымыз қажет санайды. Бұл ретте Мемлекет басшысы өскелең ұрпаққа осы құндылықты сіңіруге тұтас қоғам атсалысуы қажет екенін айтты. «Халқымыздың асыл перзенті Әбіш Кекілбаевтың «Адамды адам еткен – кітап, адамзат еткен – кітапхана» деген тамаша сөзі бар. Кітап білімпаздыққа, жанашырлыққа, парасаттылыққа, еңбекқорлыққа баулиды. Кітап оқу – азаматтарды, әсіресе, жастарды үстірт ойлаудан және ақпарат тасқынына жұтылып кетуден сақтап қалатын рухани қалқан. Сондықтан мен биыл мамыр айында «Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі шаралар туралы» Жарлыққа қол қойдым. Бұл міндетті жүзеге асыру үшін Үкімет жыл соңына дейін тиісті тұжырымдама қабылдайды» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Сонымен қатар Мемлекет басшысы еңбекқор, білімге озық инновациялық іс-шара деп айтуға болады. Өйткені дәл осы өте өзекті және маңызды шара аясында Астана қаласын-

оларды шынайы өмірде де, виртуалды кеңістікте де қорғауға міндеттіміз. Ең бастысы – өскелең ұрпаққа аса қажетті дүниемен, атап айтқанда, жарқын келешекпен, нақты мүмкіндіктермен қамтамасыз етіп, оларға есейгенде мақсат-мұратына жетуге ынталандыратындай жағдай жасау. Еңбексіз ешқандай табыс та, жетістік те болмайды. Бұл – өмірдің қағидасы, заңы. Еңбек дегеніміз – бүкіл өмірді билеп тұрған патша, бұл – өмірдің арқауы. Өмір, бұл – ғажапқа толы сиқырлы әлем емес. Өмір жолын тек жан-жақты дайындалған, біліммен қаруланған адам ғана еңсере алады. Осы қарапайым түсінікті балаларға түсіндіріп айту маңызды. Стратегиялық мақсатымыз – биік шыңдарға көз тігетін, бәсекеден тайсалмайтын жасампаз ұрпақ тәрбиелеу. Қазақстанның өсіп-өркендеуі әрқайсымыздың қаншалықты үлес қосатынымызға байланысты» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент сөзін түйіндей келе, қазір халқымыздың дүниетанымы өзгеріп, қоғамымызда жаңа этика қалыптасып келе жатқанына назар аударды.

«Тазалық, еңбекқорлық, адалдық, өзара сыйластық қасиеттері ұлттық дағдымызға айналып жатыр. «Таза Қазақстан» акциясы жалпұлттық сипат алып, еліміздің келбетіне және ең бастысы, азаматтарымыздың болмысына оң әсер ете бастады. Табиғатты аялау, жоғары экологиялық мәдениетті қалыптастыру мемлекетіміздің конституциялық міндеті саналады. Осындай елдік маңызы зор іске сіздер, жалпы ұстаздар қауымы мол үлес қосып жатсыздар. Себебі көзі ашық, көкірегі ояу, тәрбиелі, заңға бағынатын адал азаматтар ең алдымен мектептегі мұғалімнен тәлім алады. Сондықтан мен еліміздегі барша ұстазға шынайы ризашылығымды білдіремін. Ұстаздық еткен әр адамның ерен еңбегі зор құрметке лайық деп санаймын» деді Мемлекет басшысы.

Салтанатты жиында білім берудегі аса үздік жетістіктері және Қазақстан Республикасына сіңірген айрықша еңбегі үшін бір топ мұғалімге жоғары мемлекеттік наградалар табысталды.

ҚЫЛМЫС АЗАЙДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ішкі істер министрі Ержан Сәденовті қабылдады. Президентке елдегі криминогендік ахуал және қоғамдық қауіпсіздік пен құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету жөніндегі тапсырмаларының орындалу барысы туралы баяндалды.

Қасым-Жомарт Тоқаевқа биылғы тоғыз айдың қорытындысы бойынша қылмыс деңгейі 15 пайызға төмендегені жөнінде мәлімет берілді. Нақты айтқанда, өткен жылмен салыстырғанда азайған қылмыс саны 11 мыңнан асады. Қылмыстың аса ауыр түрлері, сондай-ақ қоғамдық орындарда, көшелерде, отбасылық-тұрмыстық салада, көмелетке толмағандар мен бұрын сотталғандар арасында құқық бұзушылықтар кеміген. Мемлекет басшысына өткен жылдары

2,5 мыңнан астам қылмыс ашылғаны айтылды. Криминалистиканың заманауи құралдары, соның ішінде ДНҚ зерттеулері көп жыл бұрын жасалған қылмыстарға қатысы бар адамдарды анықтауға мүмкіндік беріп отыр.

Ержан Сәденов қоғамда құқықтық тәртіпті бұзуға төзбеушілік дағдысы орнығып келе жатқанын баяндады. Жұртшылық полицияның Заң мен тәртіпті жүзеге асыруына белсенді түрде көмектеседі. Жыл басынан бері азаматтардың,

волонтерлер мен қоғамдық көмекшілердің ақпараты бойынша 12 мыңнан аса әкімшілік құқық бұзушылықтың жолы кесіліп, 357 қылмыс ашылды. Жазаның бұлтартпастығын қамтамасыз етуге шетелдік құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл ықпал етіп келеді. Іздеуде жүрген 1039 адам табылып, сырт елдерде бой тасалап жүрген 154 адам ұсталды. Шет мемлекеттердің сұрауы бойынша Қазақстан аумағында 537 қылмыскер құрықталды.

БАС ҚАЛАНЫҢ БІЛІМДЕГІ БЕЛЕСІ

Астана қаласының әкімі Жеңіс Қасымбек инстаграм парақшасы арқылы ұстаздарды кәсіби мерекелерімен құттықтады.

«Құрметті ұстаздар мен білім саласының ардагерлері! Сіздерді Ұстаздар күнімен шын жүректен құттықтаймын! Мұғалім болу – әр баланың бойындағы қабілетін танып, өзіне деген

сенімін арттырып, болашағына жол сілтеу. Балаларымыздың әрбір жетістігінің артында сіздердің кәсіби біліктіліктеріңіз, ұстаздық ұстанымдарыңыз бен күнделікті еңбектеріңіз тұр. Педагог –

білім беру жүйесінің негізгі тұлғасы. Бүгінде елордада 29 мыңнан астам ұстаз еңбек етеді, оның 20 мыңнан астамы мектептерде жұмыс істейді. Білім беру сапасы мен елордамыздың болашағы негізінен сіздердің кәсіби шеберліктеріңізге байланысты. Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес, елордада «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы іске асырылды. Сол сияқты ұстаздарды қолдауға және кадрлық әлеуетті дамытуға бағытталған жұмыс жүріп жатыр. Мәселен, соңғы бір жарым жылда 12 мыңға жуық мұғалім біліктілігін арттыру курстарынан өтті.

Ұстаздық жолды таңдайтын жастардың қатары көбейіп жатқаны қуантады. Бүгінде қаладағы жоғары оқу орындарында 5 мыңға жуық студент педагогикалық мамандық бойынша білім алып жүр. Биыл 500 жас маман елорданың мектептерінде еңбек жолын бастады.

Мерекелеріңіз құтты болсын! Шәкірттерге сапалы білім мен тәлім-тәрбие берудегі еңбектеріңіз, кәсіби шеберліктеріңіз бен қамқорлықтарыңыз үшін алғысым шексіз» деп жазды қала әкімі.

ҰСТАЗДАР ҰЛЫҚТАЛДЫ

Қазақстан Республикасының Президенттік орталығында Ұстаздар күніне арналған «Ұстаздықтың ұлы жолы» атты мерекелік шара өтті.

мен құттықтап, бірқатар ұстаздарға лайықты марапаттарды табыстады. Олардың қатарында «Астана қаласының Құрметті педагогі» медалі де бар.

Кештің жалғасы ретінде балаларға білім нәрін сыйлап, олардың бойындағы талантты танытуға жол ашатын, Отанға деген сүйіспеншілігін қалыптастырып, келер ұрпақтың рухани-адамгершілік бағдарын айқындайтын ұстаздарға арналған кең көлемді мерекелік концерттік бағдарлама ұсынылды.

«Ұстаздықтың ұлы жолы» концертінің көркемдік концепциясының өзегінде ұстаздың ұлы жолы жатыр. Бұл жолдың өлшемі мамандыққа арнаған жылдармен ғана емес, ең алдымен шәкірттерінің тағдырымен, олардың жетістіктерімен және ел болашағына қосқан үлесімен айқындалды.

«Ұстаз – ұрпаққа білім беріп қана қоймай, оның жүрегіне адамгершілік

Салтанатты кешке елге еңбегі сіңген ұстаздар, педагогикалық еңбек ардагерлері, тәлімгерлер мен жас мамандардан құралған 1500-ге жуық қонақ қатысты. Мерекенің қадірлі қонақтары қатарында Мемлекет басшысының Жарлығымен мемлекеттік наградаларға ие болған еліміздің үздік педагогтары да болды.

Сондай-ақ бөлім барысында Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрі Жұлдыз Сүлейменова құттықтау сөз сөйледі. Білім беру саласының қызметкерлеріне мемлекеттік және ведомстволық наградаларды табыстау рәсімі өтті.

Мерекелік бағдарламаның маңызды бөлігі елордалық педагогтарды ұлықтауға арналды. Астана қаласы әкімінің орынбасары Талғат Рахманберді педагогтар қауымын мереке-

пен ізгілікті сіңіретін тұлға. Мемлекет басшысы атап өткендей, ұстаз – әрбір балаға өмір жолын көрсететін, тәлім-тәрбие мен білімнің қайнар көзі. Білім беру жүйесін дамыту мен қолдау қаламыздың басым бағыттарының бірі болып қала береді. Қазіргі таңда қаламызда 29 мыңнан астам мұғалім қызмет етіп келеді. Осы жылы олардың қатарына әкімдік тарапынан берілген гранттар арқылы 400 жас маман қосылды. Соңғы үш жылда 110 мың орынға арналған 44 мектеп, 6 Оқушылар сарайы салынды. Алдағы екі жылда 62 мың орынға арналған 24 жаңа мектеп салу жоспарланып отыр. Ұстаздарды мерекемен шын жүректен құттықтаймыз» деді Астана қаласы әкімінің орынбасары Талғат Рахманберді.

АСТАНАҒА ЖЫЛУ ТОЛЫҚ БЕРІЛДІ

(Соңы. Басы 1-бетте)

2026 жылға арналған инвестициялық бағдарламаның орындалу ашықтығын қамтамасыз ету және оның нәтижелерін көрсету мақсатында қатысушылар жылу желілерін қайта жаңарту, жабдықты жаңғырту және жылыту маусымына дайындық жұмыстары жүргізіліп жатқан нысандармен танысты. Бағдарлама аясында жылу желілерін қайта жаңарту бойынша екі нысан көрсетілді: ТМ-10 жылу магистралін қайта жаңарту (УТ-10/УТ-13 учаскесі – М.Әуезов көшесінен Ә.Мәмбетов көшесіне дейін, УТ-16/УТ-17 учаскесі – Бұхарбай батыр көшесі, 21-үйден Кенесары көшесі, 24-үйге дейін); УТ-32(б) нүктесінен Республика даңғылы, 4/3 мекенжайына дейінгі жылу трассасын қайта жаңарту. Іс-шарада «Астана-Теплотранзит»

АҚ басқарма төрағасының режим және реттеу жөніндегі орынбасары – Абзал Сауғабаев баяндама жасады. 2026 жылға арналған бағдарлама бойынша жалпы инвестициялар көлемі 5 153 460 мың теңгені құрайды. Бүгінгі жағдай бойынша 6 370 метр жылу трассасы салынды. Нысандарда құрылыс-монтаж жұмыстары мен бұзылған абаттандыруды қалпына келтіру жұмыстары аяқталу сатысында. Жұмыстар бекітілген өндірістік кестелерге сәйкес кәсіпорынның өз күшімен орындалуда.

Инвестициялық бағдарламаны іске асыру нәтижесінде жылу желілерінің тозу деңгейін 53,4%-дан 53 %-ға дейін төмендету, апаттық жағдайлар санын азайту, сондай-ақ тұрғын үйлерді, әлеуметтік және әкімшілік нысандарды жылумен жабдықтаудың сенімділігін арттыру жоспарлануда.

ЖОЛАҚЫНЫҢ МӨЛШЕРІ ӨЗГЕРЕ МЕ?

Астанада қоғамдық көлікте жол жүру тарифі 90 теңге мөлшерінде 2014 жылы белгіленген. Өткен 12 жыл ішінде жол жүру ақысы небәрі бір рет қайта қаралып, бүгінде 110 теңгені құрап отыр.

Бұл ретте 2014 жылдан бері тасымалдаушылардың негізгі шығындары, атап айтқанда, жанармай, қосалқы бөлшектер мен жаңа автобустардың құны, сондай-ақ жүргізушілердің еңбекақысына жұмсалатын шығындар айтарлықтай өсті. Мәселен, 2014 жылы дизель отынының бір литрі шамамен 107 теңге болса, қазіргі уақытта оның бағасы 329 теңгені құрайды. Осылайша, аталған кезеңде дизель отынының құны 3 еседен астам өсті.

Жүргізушілердің еңбекақысына жұмсалатын шығын да айтарлықтай артты. Мәселен, 2014 жылы жүргізушілердің орташа жалақысы шамамен 100-150 мың теңгені құраса, қазіргі уақытта автобус класы мен жұмыс режиміне қарай 700 мың теңгеден басталады.

Осы кезеңде қосалқы бөлшектердің, автомобиль шиналарының, аккумулятор батареяларының, автобустарға техникалық қызмет көрсету мен жөндеу жұмысының, сондай-ақ жаңа жылжымалы құрамды сатып алу құны да едәуір өсті.

Шығынның айтарлықтай өсуіне қарамастан, елордада қоғамдық көлікті кезең-кезеңімен жаңарту және дамыту жұмысы жүріп жатыр. Соңғы үш жылда тасымалдаушылар қауіпсіздік, жайлылық және экологиялық талаптарға сай келетін 1127 жаңа жылжымалы құрам сатып алды.

Бұл ретте Астанада тұрғындарды әлеуметтік қолдаудың қолданыстағы шаралары сақталады. Астана қаласы мәслихатының 2018 жылғы 29 наурыздағы №244/30-VI шешіміне сәйкес азаматтардың жекелеген санаттарына қалалық қоғамдық көлікте тегін жүру мүмкіндігі беріледі.

Тегін жол жүру құқығы азаматтардың мына санаттарына беріледі:

1. Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және оларға теңестірілген азаматтар;
2. жасы бойынша және еңбек сіңірген жылдары бойынша зейнеткерлер, сондай-ақ зейнет жасына жеткен, жасы бойынша және асыраушысынан айырылуына байланысты мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы алушылар;

3. көпбалалы аналар;
4. көпбалалы отбасылар;
5. мүгедектігі бар адамдар;
6. он сегіз жасқа дейінгі мүгедектігі бар балалар, оның ішінде олардың ата-аналарының (занды өкілдерінің) бірі;

7. Қазақстандағы 1986 жылғы 17-18 желтоқсан оқиғаларына қатысушылар арасынан саяси қуғын-сүргін құрбандары, «Жаппай саяси қуғын-сүргіндер құрбандарын ақтау туралы» Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен ақталғандар.

Сонымен қатар 2020 жылғы наурыздан бастап Астанада білім алатын 18 жасқа дейінгі балалар үшін де жол жүру тегін.

Сонымен бірге Тұрақты маршруттар бойынша жолаушылар мен багажды тасымалдау жөнінде қызмет көрсетуге тарифтер есептеу әдістемесіне сәйкес жүргізілген есептеулерге сай, 2026 жылы бір сапардың орташа есептік құны қолданыстағы жол жүру ақысынан айтарлықтай жоғары.

Пайдалану шығындарының өсуіне, қоғамдық көліктің тұрақты жұмысын қамтамасыз етуге, автобус паркін одан әрі жаңартуға және маршруттық желіні дамыту қажеттілігіне байланысты 1 желтоқсанныан бастап қолма-қол ақшасыз төлем кезінде жол жүру ақысын 150 теңге мөлшерінде белгілеу ұсынылады.

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІККЕ ДАҢҒЫЛ ЖОЛ АШТЫ

Кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың негізгі қаржылық құралдарын іске асыратын «Даму» қорының Астана филиалы баспасөз турын өткізді. Жеңілдетілген қаржыландыру, кепіл мүлкі жеткіліксіз болған жағдайда кредиттер бойынша кепілдік беру және сыйақы мөлшерлемесінің бір бөлігін субсидиялаумен айналысатын қор «Бәйтерек» холдингінің еншілес ұйымы саналады. Қор жұмысы басталғалы жалпы 265 мыңнан астам жобаға қолдау көрсетілген. Соның елеулі көлемі елорда кәсіпкерлеріне де тиесілі.

Райхан
РАХМЕТОВА

Астанадағы баспасөз туры барысында журналистер білім беру, өнеркәсіптік өндіріс және тамақ өнеркәсібінде қызмет ететін үш кәсіпорынға барды. Олар қордың кәсіпорындардағы өндірістік қуатты кеңейтуге, жабдық сатып алуға және жаңа жұмыс орындарын құруға қандай мүмкіндіктер беретінін білді. Қор құрылғалы бері жүргізілген қолдау шараларының нәтижесінде кәсіпкерлер 129,8 трлн теңгенің өнімін өндіріп, салық түсімдері 9 трлн теңгені құраған. 1,2 млн-нан астам жұмыс орны сақталып, 220 мыңнан астам жаңа жұмыс орны құрылған.

Қордың Астана қаласы бойынша өңірлік филиалының директоры Светлана Назарюктің айтуынша, соның ішінде елордада кепілдік беру арқылы жалпы кредит сомасы 355,7 млрд теңгені құрайтын 6,2 мыңға жуық жоба қолдау тауыпты. Ал сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау бойынша жалпы кредит сомасы 926 млрд теңгені құрайтын 9,7 мыңға жуық жоба қолдауға ие болған. Сонымен қатар қаражатты шартты орналастыру бағдарламалары аясында Астанада жалпы сомасы 295,9 млрд теңгені құрайтын 3,1 мыңға жуық жобаға қор тарапынан қолдау көрсетілді. «Өрлеу» жеңілдетілген кредиттеу бағдарламасы аясында жалпы кредит сомасы 99,5 млрд теңге болатын 285 жоба қолдау тапты. Қаржыландырудың негізгі үлесі өңдеу өнеркәсібіне тиесілі.

ШҰЖЫҚ ӨНІМДЕРІН ШЫҒАРАДЫ

БАҚ өкілдері алдымен мемлекеттік қолдаудың түрлі құралдарын қолданудың нақты нәтижесін көрсететін үш кәсіпорынның біріншісі «Астана Ет-ком» ЖШС-іне барды. Компания елордада ет және ауыл шаруашылығындағы құс етінен өнім

өндіреді. Жоба өңдеу өнеркәсібі саласындағы шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін қолдау бағдарламасы аясында «Даму» қорының қолдауына ие болды. Мақұлданған қаржыландырудың жалпы сомасы 4,5 млрд теңгені құрады. Қаражат ет өңдеу кешенін салуға және заманауи өндірістік жабдықтарды сатып алуға бағытталды. «Астана Етком» ЖШС құрылтайшысы және иесі Фархад Мадалиевтің айтуынша құрылыс жұмыстары аяқталып, жабдықтар орнатылды, нысан пайдалануға беріліп, өндіріс іске қосылды.

– Компания ең бір заманауи технологиялармен жабдықталған, себебі біз цифрландыру, роботтандыруға басымдық береміз. Соның айғағы ретінде Қазақстан бойынша тұңғыш болып шұжық өнімін әзірлеуге қатысты робот сатып алдық. Қазір оны іске қосу жұмыстары жүргізілуде. Жаңа кешеннің өндіріс көлемін жылына 18 мың тонна өнімге дейін жеткізуге, өнім ассортиментін кеңейтуге, жаңа брендтерді іске қосуға және өнімді Қазақстан аумағында ғана емес, көршілес елдерге де жеткізуді дамытуға мүмкіндігі мол. Өндірістік, технологиялық, зертханалық және басқа да бағыттардағы мамандарды қоса

алғанда, 300-ден астам адамды жұмыспен қамтылған. Алғашқы экспорттық өнімдерімізді Ресейге жібердік. Басқа нарықтарды да қамту жоспарда бар. Жалпы серіктестік экспортқа бағдарланған. Салықтардың бәрінен босатылғанбыз, мемлекет тарапынан берілген үлкен қолдау – кәсіпорын салуға барлық коммуникациялық желілері жүргізілген жер телімінің тегін берілуі, – дейді Ф.Мадалиев.

ЖЫЛУ, СУ ЖАБДЫҚТАРЫН ЖАСАЙДЫ

БАҚ өкілдері барған екінші нысан 2015 жылы құрылған «Теплотехник-НС» ЖШС болды. Мұнда жылумен және сумен жабдықтау жүйелеріне арналған жылу-техникалық және гидрав-

сетілген қолдау кәсіпорынға материалдық-техникалық базасын кеңейтіп қана қоймай, өндіріс көлемін одан әрі ұлғайтуға және шығарылатын өнімнің жергілікті қамту деңгейін арттыруға негіз қалыптастыруға мүмкіндік берді. Жоба аясында

Қор кепілдігінің сомасы 27,2 млн теңгені құраған.

– Қаржыландыру есебінен ауданы 301,4 шаршы метр үй-жай сатып алынып, жөндеу жұмыстарын жүргіздік, қажетті жиһаз бен жабдықтар сатып алдық. Жобаны іске асыру нәтижесінде «Qadam Esil» түзету орталығы ашылды. 5 жаңа жұмыс орны құрылды, қызметкерлердің жалпы саны 20 адамды құрайды. Бүгінде орталықтың қызметін 35 бала пайдаланады, – дейді Ж.Тұрғынбек. Қазір орталықта аутизмге шалдыққан және туа бітті дамуы тежелген 2-3 жастан жоғары балаларға екі бағытта, яғни спорттық және академиялық, шығармашылық жағынан дамыту бойынша қызметтер көрсетіледі.

ҚАРЖЫЛАНДЫРУМЕН ҒАНА ШЕКТЕЛМЕЙДІ

Қор жұмысы тек қаржыландырумен шектелмейді. Кәсіпкерлер консультация алып, қаржыландыру туралы шешім қабылданғанға дейін жобаларын сүйемелдеу қызметін пайдалана алады, сондай-ақ кәсіпкерлік негіздері бойынша оқудан өтеді. Қор базасында «Бәйтерек» холдингінің Бірыңғай фронт-офисі де «бір терезе» қағидаты бойынша жұмысын бастады. Мұнда кәсіпкерлер «Даму» қоры, Қазақстанның Даму Банкі, Өнеркәсіпті дамыту қоры, KazakhExport және QIC құралдары бойынша консультация алады. Сонымен қатар қор бірнеше қалада Бизнесісті қолдау және сүйемелдеу орталықтарының жұмысын іске қосты. Кәсіпкер қор филиалына келген соң мамандар жағдайды бағамдап, мәселені шешудің жолын айқындайды және одан әрі қолдау ретін қалыптастырады. Мәселені шешуге бейінді мемлекеттік органдар, қаржы институттары, жергілікті атқарушы органдар және «Бәйтерек» холдингі тобының ұйымдары тартылады. Қор қатысушылар арасындағы өзара іс-қимылды үйлестіріп, кәсіпкерді оның мәселесі бойынша шешім қабылданғанға дейін қолдайды. Кәсіпкерге әрбір мекемеге жеке-жеке жүгінудің қажеті жоқ. Осылайша, мемлекеттік қолдау консультация мен оқытудан бастап, қаржы тартуға, өндірісті кеңейтуге және жаңа жұмыс орындарын ашуға дейінгі бизнесті кешенді сүйемелдеуді қамтиды.

кәсіпорын жылу алмастырғыш пластиналарды тікелей өзінің өндірістік алаңында қалыптауға мүмкіндік беретін арнайы гидравликалық пресстерді сатып алды, – дейді компания директоры Владимир Усов.

Бүгінде кәсіпорында 43 адам еңбек етеді. Серіктестік шығаратын өнімдердің бір бөлігі Қазақстандық тауар өндірушілер тізіліміне енгізілген. Экспорттық өнімдер Қазақстан нарығынан бөлек Ресей мен Өзбекстанға жіберіледі.

АУТИЗМНЕН ОҢАЛТАДЫ

Журналистер ат басын бұрған үшінші нысан аутизмі бар адамдарға оңалту қызметін көрсететін «Qadam special school» ЖШС болды. Аутизмге шалдыққан балалардың ата-аналары осы орталықты ашу үшін қаржылай қолдау іздеген кезде «Даму» қорының көмегіне жүгінген. Орталық директоры Жұлдыз Тұрғынбектің айтуынша, қордың қолдауымен компания субсидиялау және кепілдік беру құралдарын пайдалана отырып, инвестициялық мақсаттарға 230 млн теңге тартқан.

ДӘСТҮРГЕ АЙНАЛҒАН ШАРА

Бас қалада «Таза Қазақстан» экология айлығы аясында 3 қазан күні жалпықалалық ауқымды экология акциясы өтті. Елорданы санитарлық тазарту, абаттандыру және көгалдандыру жұмысына 173 мыңға жуық қала тұрғыны қатысты.

Райхан
РАХМЕТОВА

Акцияға тұрғындар, жастар, студенттер, волонтерлер, қаладағы кәсіпорындар мен ұйымдардың өкілдері, шамамен 2430 кәсіпорын, ұйым, мекеме, басқарушы компания, ПИК және МИБ қатысты. Нәтижесінде 3400 аула ретке келтіріліп, 180 саябақ пен гүлзар тазаланды. Бұл жұмысқа 640 арнайы техника жұмылдырылды. 470 тоннаға жуық қоқыс жиналып, шығарылды.

Елорданы көгалдандыру бағытында да ауқымды жұмыс жүргізілді. Акцияға қатысушылар шамамен 2 мың ағаш пен 1900 бұта отырғызды. Экология акцияларына «Самұрық-Қазына»

АҚ, Freedom Finance, Банк Центр-Кредит және «Алатау Сити» қызметкерлері қатысты. Индустрия паркі аумағындағы кәсіпорындарға іргелес аумақтарды ірі өнеркәсіп компанияларының қызметкерлері тазартты. Олардың қатарында «Тay-Кен Алтын» ЖШС, «ModeX Astana» ЖШС, «Selen Insulations» ЖШС және «STANLBAU» ЖШС бар. Қаланың коммуналдық қызметтері де ауқымды жұмыс атқарды. «Elorda Eco System», «Астана су арнасы», «Астана Теплотранзит», «АРЭК» және «Астана-Энергия» кәсіпорындарының 1 мыңға жуық қызметкері тазалық жұмысына шықты. Экология акциясына қаланың мәдениет, өнер және демалыс саласындағы 13 мекемесі де

қатысты. Олардың қатарында Жастар сарайы, Астаналық цирк, Біріккен музейлер дирекциясы, М.Горький атындағы орыс драма театры, «Наз» би театры, Қуыршақ театры, «Жастар театры, Ә.Мәмбетов атындағы драма және комедия театры, Музыкалық жас көрермен театры, «Қанаттылар» инклюзивті театры, Орталықтандырылған кітапханалар жүйесі, Мәдени іс-шараларды өткізу дирекциясы және Е.Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармония бар.

Акция аясында елордада Нұра ауданының жағалау аумағын тазарту бойынша акция ұйымдастырылды. Іс-шараның бастамашысы – Астана қаласының Қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану басқармасы. Оған Астана қаласы Полиция департаментінің қызметкерлері қатысты, сондай-ақ «Астана жастары» волонтерлері қосылды. Қатысушылар жағалау аумағын тазалап, тұрмыстық қоқыстарды жинап, қоғамдық кеңістікті ретке келтірді. Мұндай бастамалар шаһардың тазалығы мен абаттандырылуын қамтамасыз етуге ғана емес, сонымен қатар тұрғындардың қоршаған ортаға және өз қаласына жауапкершілікпен қарауын қалыптастыруға бағытталған. Профилактикалық жұмыс барысында қатысушыларға қоғамдық тәртіпті сақтаудың

маңызы, есірткіге қатысты құқық бұзушылықтарға жол бермеу, қалалық ортаға ұқыпты қарау және оның жай-күйіне ортақ жауапкершілік туралы түсіндірілді.

«Таза Қазақстан» – бұл тек таза көшелер мен аулалар ғана емес, әр адам «Қаладағы тәртіп жеке жауапкершіліктен басталады» деген ұстанымды түсінетін мәдениет. Полиция департаменті құқық бұзушылықтардың алдын алу, қауіпсіз әрі қолайлы қалалық ортаны қалыптастыру бағытындағы жұмыстарды жалғастыруда.

Есіл ауданында «Таза Қазақстан» эко-айлығы аясындағы төртінші аптаның тазалық жұ-

мысы басталды. Тазалық жұмысы барысында аудан аумағына 300-ден астам ағаш пен 500-ден астам көпжылдық өсімдіктер отырғызылды. Сонымен қатар қоғамдық кеңістіктер мен аулалар қоқыстан толық тазарды. Игі іс-шараға шағын және орта бизнес нысандарының өкілдері белсене қатысып, білім және спорт ұйымдары, мемлекеттік мекемелер мен ұлттық компаниялар, пәтер иелері кооперативтері мен мүлік иелері бірлестіктері үлес қосты. Бұдан бөлек, коммуналдық қызмет мамандары мен аудан тұрғындары атсалысты.

Сарыарқа ауданындағы Көктал саябағында көгалданды-

ру жұмысы жүргізілді. Аудан аумағын абаттандыру және жасыл желек қорын көбейту мақсатында саябаққа 340 ағаш көшеті отырғызылды. Одан бөлек, аудан бойынша 640-тан астам ағаш отырғызылды. Атап айтқанда, саябақ аумағына жөке, тал, қарағаш және алма ағаштары егілді. Бұл жұмыс ауданның экологиясын жақсартуға, тұрғындар үшін жайлы әрі жасыл қоғамдық кеңістік қалыптастыруға бағытталған. «Таза Қазақстан» экоакциясы аясында өткен ағаш отырғызу жұмысына ауданның белсенді тұрғындары, аудан әкімдігінің ұжымы және «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлері қатысты. Жаңа ағаштардың жерсінуді қамтамасыз ету үшін оларды күтіп-баптау және суару жұмысы тұрақты түрде жүргізіледі.

Алматы ауданының жасыл желек қоры тағы 300 ағашпен толықты. Республикалық «Таза Қазақстан» экология акциясы және аудан аумағында өткен ауқымды сенбілік аясында Б.Майлин көшесінің бойына ағаш отырғызу жұмысы жүргізілді. Бастамаға «Дін мәселелерін зерттеу орталығы» ЖШС және Астана қаласының санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің қызметкерлері қатысты. Олар 300 ағаш көшетін отырғызып, ауданның көгалдануына және қалалық аумақты абаттандыруға өз үлесін қосты.

«ТАЗА ҚАЗАҚСТАН» – ТҰРҒЫНДАР ТАҢДАУЫ

Астана күзі. Жел ұшырған жапырақтар қалқып барып қалаған жеріне қонақтап жатыр. Қызық. Көшеде жүрген астаналық ағайын күзді асыға күткен іспетті. Неге десеңіз, жүзінен салқындық байқалмайды. Өздері тұратын қаланың күн санап абаттануына атсалысып жүр. Әр сенбі сайын кетпенін қолына алып, қаланың әр бұрышында «Таза Қазақстан» жалпыұлттық акциясына қатысқан көпшіліктің қайсысы болмасын қаланың тазалығы маңызды дейді. Рас. Астананың таңы атып, күні батқан аралықта елорда тұрғындары қаланың еңсесі биік болғанын қалайды.

Асантемір
ҚАРШЫҒАҰЛЫ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев «Таза Қазақстан» экология акциясы аясындағы іс-шарада сөйлеген сөзінде: «Мен осындай игі іске өз үлесін қосып жүрген жастарды нағыз отаншыл азамат деп санаймын. Себебі Отанға, туған жерге деген сүйіспеншілік өз үйіңнен, өз ауылың мен қалаңнан бастау алады. Халқымызда «Бір тал кессең, он тал ек» деген сөз бар. Өнегелі сөз деп айтсақ, артық болмас. Табиғатты аялау, қоршаған ортаға қамқор көзбен қарау – ұлтымыздың болмысында бар асыл қасиет. Бұл – бабаларымыздың бізге қалдырған өсиеті әрі аманаты. Ал жаңа Конституциямыз бойынша осы көзқарас пен іс-шаралар – азаматтық міндет. Сондықтан біз жаппай бір ел болып бастаған «Таза Қазақстан» жалпыұлттық жобасының қоғамдық және тарихи мәні айрықша. Біз

экологиялық мәдениеті жоғары ел болуымыз керек» деген еді.

Мемлекет басшысының сөзі жастарға қамшы болды. Әр сенбі сайын елорда

жастары тынбай еңбек етуге кірісті. Соның нәтижесі жаман емес. Күн қолайсыздық танытқанымен, қала тұрғындары қарап жатқан жоқ. Қа-

ланы қоқыстан тазартуға күш салып, тал-терек егіп, көшенің жасылдануы үшін жаппай іске кіріскен.

– «Таза Қазақстан» жалпыұлттық акциясы – жақсы жобалардың бірі. Неге десеңіз, «Тазалық – денсаулық кепілі» екенін бұрынғылар айтып кеткен. Бұл жоба бойынша Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаев «Таза Қазақстан» жобасының мақсаты елімізді көркейту, жұртымызды ортақ іске жұмылдыру арқылы ынтымақ-бірлігімізді күшейту деген болатын. Сол үрдіс жалғасын тауып жатыр. Біз әріптестерімізбен бірлесе отырып, сенбілікке қатысып жүреміз. Дене шынығады. Бұл бір жағынан денсаулыққа пайдалы; екіншіден, қаланың тазалығы біз үшін аса маңызды екенін айтқым келеді. Жаппай қала тұрғындарының қатысып жатқаны да қуантады. Себебі қала ортақ, Астана – өзіміздің бас қаламыз. Ал сол бас қаламыздың айнадай таза болуына біз жауапты болсақ, бірлігімізді көрсете алсақ жаман болмағанымыз, – деп ағынан жарылды «Ауыл» партиясы Астана қалалық филиалының төрағасы Ұлан Әбдіханов.

«Таза Қазақстан» – жалпыұлттық сипатқа ие болған бастама, бұл – халқымыздың саналы түрдегі таңдауы. Мұны Мемлекет басшысы үнемі айтып келеді.

– «Таза Қазақстан» жобасы тұрғындардың өз таңдауы деп айтар едім. Себебі біз күнделікті отбасымызбен тазалыққа аса ден қойып қараймыз. Балаларым да үйренген. Аула ішінен бастап көшеге дейін тазартып қояды. Сенбі сайын тыным таппаймыз. Бұл өзіміз үшін, денсаулығымыз үшін аса маңызды. Келген қонақтар да Астананың тазалығына тамсана қарайды. Сол бізге күш береді, – деді Астана қаласының тұрғыны Баубек Қажығалиев.

Қаланың тазалығына атсалысқан колледж ұстаздары да күн сайын оқу орнының маңын тазартып, ауланың ажарлануына барын салып жатыр. Бұған Техникалық колледж директорының сөзі дәлел.

– Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлының «Таза Қазақстан» жалпыұлттық бастамасын қолдау мақсатында колледжімізде әр бейсенбі сайын қызметкерлер мен студенттер оқу орнының аумағын абаттандыру мен тазалық жұмысын ұйымдастырады. Бұл тазалықты сақтаумен қатар, жастардың бойына еңбекқорлықты, жауапкершілікті және туған жерге деген жанашырлықты қалыптастырады. Біз жастарды осы құндылықтарды берік ұстануға тәрбиелеп келеміз, – дейді Астана қаласы әкімдігінің Техникалық колледжінің директоры Абай Құрманқұлов.

ҮСЕНБАЕВА ҮКІЛЕГЕН ТАЛАНТТАР

Опера секілді бекзат өнерді дәріптейтін байқау ауқымы жайлы айтсақ, оған әлемнің 11 елінен әншілер қатысты. Қазылар алқасы құрамына Қазақстан, Германия, Қытай, АҚШ, Франция, Ресей, Литва және Италиядан келген опера өнерінің көрнекті өкілдері, дирижерлер мен педагогтар кірді. Бұл қатарда жетекші музыка театрлары мен консерваторияларынан келген танымал мамандар, профессорлар мен солистер болды. Оларға Нұржамал Үсенбаеваның өзі төрағалық етті.

Жабылу салтанатында Нұржамал Үсенбаева байқауға қолдау көрсеткен Астана қаласының әкімдігіне, ұйымдастырушы Еркеғали Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармониясына алғысын жеткізді. Бір айта кетерлігі, іс-шарада жеңімпаздар ғана марапатталып қоймай,

Елордада төрт күнге жалғасқан Қазақстанның және Татарстанның Халық әртісі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Нұржамал Үсенбаеваның II халықаралық вокал өнері байқауы түйінделді. Лауреаттардың гала-концерті мен марапаттау салтанаты Еркеғали Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармонияның концерт залында өтті.

жұлделер қатысушыларға жаңбырдай жауды. Арасында әлем сахналарында өнер көрсетуге, сол арқылы шығармашылығын шыңдауға мүмкіндік беретін қазылар алқасы мүшелерінің арнайы жұлделері тапсырылды. Атап айтқанда, Париж жоғары ұлттық музыка және би консерваториясының профессоры Джордж Пехливаниян төрт қазақстандық әншіні өзінің жеке опера академиясында «Травиата» операсында партияларды орындауға шақырды. Бұл – Мақсат Саматов, Дінмұхамед

Көшкінбаев, Талғат Аллабиринов және Аяжан Қуанышәлиева. Сондай-ақ Пехливаниян 2027 жылы «Дон Паскуале» операсына қатысуға Данияр Төлегенов (Қазақстан) және Jambaljav Khishigbat (Моңғолия) секілді конкурсанттарға мүмкіндік беретінін жеткізді. Шанхай консерваториясының доценті Ши Хэн Шанхай опера орталығында өнер көрсетуге екі конкурсантқа жолдама берді. Соның ішінде Isabelle Luisa Nahrstedt (Германия) Джульетта партиясын орында-

уға және Шанхай мен Ханчжоу қалаларындағы концерттерге қатысуға, ал Вероника Мешкова (Ресей) келесі жылы Шарль Гуноның «Фауст» операсындағы Маргарита партиясын орындау құқығына ие болды. Литва музыка және театр академиясының профессоры Дейвидас Стапонкус Isabelle Luisa Nahrstedt (Германия) сынды қатысушыны XVII St. James халықаралық фестиваліне қатысуға шақырды. Ал италиялық тенор Джанни Лечезе Аяжан Қуанышәлиева

ға алдағы жылы Джакомо Пуччинидің «Богема» операсындағы Мюзетта партиясын орындауға және Италиядағы Oltre Lirica Music Festival халықаралық фестиваліне қатысуға мүмкіндік берді. Сондай-ақ Аяжанға белгілі қылқалам шебері, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Алпысбай Қазығұлов өзінің картинасын сыйға тартты. Сондай-ақ байқау дипломанттары мен «Үздік концертмейстер» аталымында топ жарғандар марапатталды. «Мир через культуру» халықаралық қауымдастығының арнайы ақшалай сыйлығы Вероника Мешковаға (Ресей), Перл Вейнманға (АҚШ), Myagmarsuren Khurelbaatar-ға (Моңғолия), Атахан Айбек уулуға (Қырғызстан) тапсырылды.

Ал жұлделі орындар былайша бөлінді: 3-орынды Талғат Аллабиринов (Қазақстан), Изабель Луиза Наршедт (Германия), Эдгарас Давидовичус

(Литва) иеленді. 2-орынды Чжао Юэхань (Қытай), Анатолий Бадаев (Ресей), Munkhtuvshin Khorolgarav (Моңғолия) алды. Бірінші орынды Дінмұхамед Көшкінбаев (Қазақстан) жеңіп алды. Ал бас жүлде Мақсат Саматовқа бұйырды.

Гала-концертті Еркеғали Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармониясы симфония оркестрінің сүйемелдеуімен, Қазақстанның Халық әртісі Абзал Мұхитдиннің дирижерлігімен Нұржамал Үсенбаеваның I халықаралық вокал өнері байқауының жеңімпазы Расул Жармағамбетов бастап, осы байқауда топ жарғандар жалғастырды. Олар әлемдік және қазақстандық опера жауһарларынан партияларды орындады. Бір атап өтерлігі, осы байқау екі жылда бір рет ұйымдастырылады. Оған 20-35 жас аралығындағы кәсіби вокалистер қатысады. Алғашқы байқау 2024 жылы өтті.

Бетті дайындаған **Аманғали ҚАЛЖАНОВ**

БІР КЕШТЕ – ҮШ ҚОЙЫЛЫМ

«Астана Балет» театрының сахнасы бір кеште заманауи хореографияның кеңістігіне айналды. Онда бірден үш қойылым – «Love Fear Loss», «Жолдан тайған періштелер» және «BoleroX» ұсынылды.

Кеш бразилиялық хореограф Рикардо Амарантенің «Love Fear Loss» балетімен ашылды. Эдит Пиафтың тағдыры мен шығармашылығынан шабыт алған үш дуэт адамдар арасындағы қарым-қатынасты зерттеудің бір түрі іспетті көрінді. Қойылымның музыкалық бөлігін театр концертмейстері Құралай Канапина аты аңызға айналған француз әншісінің репертуарынан туындыларды фортепианода орындап шықты.

Бағдарламаның екінші нөмірі бір актілі «Жолдан тайған періштелер» балеті – көрнекті чех хореографы Иржи Килианның ең танымал шығармаларының бірі. «Астана Балет» сахнасындағы қойылымды Стефан

Жеромский жүзеге асырды. Спектакльде Стивен Рейхтің Drumming Part 1 музыкасы ерекше орын алады. Шығарманың күрделі ырғақты құрылымы және театрдың симфония оркестрінің перкуссиялық тобының орындауындағы барабандардың виртуозды партиясы хореографиялық көріністің ажырамас бөлшегіне айналды. Музыкалық фразалардың қайталануы, дыбыстың біртіндеп өсуі және қимылдардың дәлдігі сахнада ерекше ырғақты орта қалыптастырды. Онда музыка мен пластика біртұтас дүние ретінде қабылданады.

Кеш шымылдығы «Bolero X» қойылымымен жабылды. Морис Равелдің әйгілі «Болеро-

сы» мұнда мүлдем жаңа пластикалық өлшемге ие болды. Қайталанатын ырғақты сурет және музыкалық шиеленіс біртіндеп күшейіп, ұжымдық импульске айналады. Біреуінің қозғалысы бірте-бірте көпшіліктің қозғалысына айналады, ал даралық жалпы ағынның бөлігін құрайды. Бұл динамикада хореография адам мен топтың өзара әрекеттесуін, жеке бостандықты және біртұтас тұтастықтың бөлігі болуға деген табиғи ұмтылысты зерделейді. «Bolero X» «Астана Балет» театрының симфония оркестрінің сүйемелдеуімен орындалды. Дирижерлік пульт тізгінін театрдың бас дирижері Арман Оразғалиев ұстады.

ӨҢІРДЕН – ЕЛОРДАҒА

Бас қалаға бірқатар өңір театрлары гастрольдік сапармен келіп жатыр. 6-7 қазан күндері Ж.Аймауытов атындағы Павлодар облыстық қазақ музыка-драма театры қойылымдарын ұсынса, 8-10 қазанда Ж.Шанин атындағы Шымкент қалалық академиялық қазақ драма театры спектакльдерін қояды.

Ертіс-Баян өңіріндегі театр өнерінің тәбегірін ала келген труппаның бұл сапары Астана-ның мәдени өмірін қызықты ете түседі. Қойылымдар көрермендердің барлық аудиториясын қамтымақ. Атап айтқанда, 6-7 қазанда кішкентай көрермендерге «Көңілді Роджер» ертегісі (авторы – Д.Салимзянов, режиссері – Ә.Ақанов) ұсынылады. Ал ересектерге «Ұждан» әфсана-сы (авторы – Шәкәрім Құдай-

бердіұлы, режиссері – Азамат Нигманов, инсценировкасын жасаған – Нұркен Тұрлыбек) және «Балам, қашан келесің?» драмасы (авторы – Сәкен Сыбанбай, режиссері – Жұлдызбек Жұманбай) көрсетіледі. Бұл қойылымдардың барлығын Қ.Қуанышбаев атындағы Қазақ ұлттық музыкалық драма театры сахнасынан тамашалауға болады. Ал Ж.Шанин атындағы Шымкент қалалық академиялық қазақ

драма театры «Тастамашы, ана» драмасын (авторы – А.Баймұхаметов, режиссері – Әли Бидихмет) және өмірден ерте өткен әнші, композитор Ержан Серікбаевтың рухына тағзым ретінде «О, қала» музыкалық драмасын (авторы – Қазыбек Аманжол, режиссері – Әли Бидихмет) ұсынады. Осы спектакльдерді Ә.Мәмбетов атындағы Мемлекеттік драма және комедия театрынан көруге болады.

Қазақстан құрамасы Аичи және Нагояда (Жапония) өткен XX жазғы Азия ойындарын 84 медальмен қорытындылады. Отандастарымыз 12 алтын, 24 күміс және 48 қола жүлде жеңіп алды. Жалпы командалық есепте Қазақстан құрамасы 8-орынға тұрақтады.

АЛТЫНМЕН АПТАЛҒАН КІМДЕР?

Қазақстан қоржынына алғашқы алтын медальді Рината Сұлтанова салды. Велошабандоз жекелей уақытқа жарысу бәсекесінде қарсыластарынан басып озды. Кейін ол велотректегі омниум сайысында күміс жүлдеге ие болды. Осылайша, Р.Сұлтанова Жапониядағы жарыста Ханчжоуда басталған табысты жолын жалғастырды. Сол күні Алексей Луценко да кезекті жеңісіне қол жеткізді. Ол жекелей уақытқа жарысудан Азия ойындарының төрт дүркін чемпионы атанды. Арада бірнеше күн өткен соң Луценко топтық жарыста да жеңіске жетіп, жазғы Азия ойындарындағы алтын медаль санын алтыға жеткізді. Осылайша, ол бес рет чемпион атанған каноэші Константин Негодяевтің рекордын жаңартып, Қазақстан тарихында жазғы Азия ойындарында ең көп алтын алған спортшы атанды. Топтық жарыста Луценкомен бірге Евгений Федоров та жеңіс тұғырына көтеріліп, күміс медаль иеленді. Қазақстан қоржынына каратэден тағы екі алтын медаль түсті. Жоламан Бығабыл 55 келіге дейінгі салмақта жеңімпаз атанса, Софья Берульцева 68 келіден жоғары салмақта тағы да үздік шықты. Берульцева Ханчжоуда жеңіп алған чемпиондық атағын қорғап, Азия ойындарының екі дүркін жеңімпазы атанды. Аралас жекпе-жек түрлерінің құрлықтағы басты доданың бағдарламасына алғаш рет енуі де Қазақстан құрамасы үшін сәтті болды.

ЖИ көмегімен жасалды

АЗИАДА ЖАРЫСЫНДАҒЫ ЖАҢА БЕЛЕС

Еркінғали Бүркіталиев Traditional MMA жарысында жеңіске жетсе, Қадырбек Шынбаев Modern MMA сайысында чемпион атанды. Ал Санжар Әділов қола жүлдеге ие болды. Азия ойындары бағдарламасына жаңадан қосылған бұл спорт түрі Қазақстанға бірден үш медаль сыйлады. Оның екеуі – алтын. Қазақстан қоржынына академиялық ескек есуден алғашқы алтынды Владислав Яковлев пен Иван Чернухин салды. Олар ерлер арасында рульсіз екі орынды қайықпен жарыста үздік шығып, елімізге жазғы Азия ойындарында академиялық ескек есуден тұңғыш алтын жүлдені әкелді. Семсерлесуден Қазақстан ерлер құрамасы да тарихи жеңіске жетті. Руслан Курбанов, Кирилл Проходов, Ерлік Сертай және Вадим Шарлаимов командалық жарыстың

финалында Оңтүстік Корея құрамасын 43:42 есебімен жеңді. Осылайша, Қазақстан ерлер арасында командалық семсерлесуден 24 жылдан кейін алтын медаль жеңіп алды. Бокстан да құрамымыз екі алтын медаль жеңіп алды. Төрехан Сабырхан 70 келіге дейінгі салмақта чемпион атанды. Артынша Айбек Оралбай 90 келіден жоғары салмақта жеңімпаз атанды. Қазақстан құрамасының капитаны шешуші аяқтаста Өзбекстан өкілі Жахонгир Зокировтан басым түсті. Осы екі жеңіс қазақстандық боксшылардың Азия ойындарындағы алтынсыз өткен 12 жылдық кезеңіне нүкте қойды. Қазақстанның 12-нші алтынын таеквондошы Тамирлан Тілеулис иеленді. Ол 58 келіге дейінгі салмақта топ жарып, елімізге таеквондодан жазғы Азия ойындарындағы тұңғыш алтын медальді сыйлады.

ТҰҢҒЫШ ТАРИХИ ЖҮЛДЕЛЕР

Қазақстан құрамасының Азия ойындарындағы ең елеулі жетістіктерінің бірі ауыр атлет Алексей Чуркиннің есімімен байланысты. Ол 85 келіге дейінгі салмақта сынға түсті. Жұлқа көтеруде 173 келіні бағындырған қазақстандық зилтемірші бұған дейінгі әлемдік рекордты бір келіге жаңартты. Серпе көтеруде Чуркин 205 келіні еңсерді. Қоссайыс қорытындысы бойынша 378 келі жинаған спортшы Азия ойындарының күміс жүлдегері атанды. Жапонияда жаңартқан әлемдік рекорды Чуркиннің ересектер арасындағы алғашқы әлемдік

жетістігі болды. Қазақстандық семсерлесушілер де бірнеше тарихи белесті бағындырды. Артем Саркисян ерлер арасындағы жекелей сайыста қола медаль жеңіп алып, қылыштасудан Қазақстан тарихында Азия ойындарында тұңғыш жүлдегер атанды. Кейін Саркисян командалық қылыштасудан да қола жүлдеге ие болды. Осылайша, Жапониядағы жарыс спортшыға бірден екі медаль сыйлап, Азия ойындарындағы жүлделерінің жалпы санын үшке жеткізді. Шпагадан Қазақстан әйелдер құрамасы да тарихи қола жүлдені иеленді. Ирина Бакалдина, Владислава Андреева, София Николайчук және Дарья Самоделкина ел тарихында алғаш рет әйелдер арасындағы командалық

Азия ойындарындағы жекелей сында тұңғыш рет жүлдеге қол жеткізген спортшы атанды. Кейін Путинцева Анна Данилинамен бірге жұптық сында да қола жүлдеге ие болды. Азия ойындарының бағдарламасына жаңадан енген виртуалды таеквондодан да Қазақстан қоржынына медаль түсті. Осылайша, Қазақстан құрамасы ең көп жүлдені дзюдо мен күрестен еншіледі. Екі спорт түрінен де жеті медальдан олжаланды. Дзюдошылар Азия ойындарын бес күміс және екі қола медальмен аяқтады. Келесі орында байдарка мен каноэде ескек есу түр. Сөйтіп, жалпы командалық есепте Қазақстан 8-орынға тұрақтады.

olympic.kz

МҰҒАЛІМДЕР ТУРНИРИ

Абыроу спорт кешенінде Ұстаздар күні мерекесіне орай елорданың 6 ауданынан іріктеліп шыққан мектеп ұстаздары арасында волейбол турнирі өтті.

Оған әр ауданнан іріктелген №27 мектеп-лицейі, №45 орта мектебі, №49 орта мектебі, №63 мектеп-лицейі, №68 мектеп-гимназиясы, №84 мектеп-лицейі, №86 мектеп-гимназиясы, №99 орта мектебі, №105 орта мектебі, Сарайшық ауданындағы Vinom мектебі, №114 жалпы білім бе-

ретін мектеп, №115 жалпы білім беретін мектеп қатысты.

– Бұл іс-шара – Ұстаздар күніне арналған волейбол турнирі. 5 жыл бойы тұрақты түрде өтіп келеді. Басты ерекшелігі ретінде бастапқы кезеңде әр аудан ішінде іріктеу жарысы өтіп, оның екеуі финалдық кезеңге келіп жат-

қанын айтуға болады. Шамамен қаладағы 50 мектеп іріктеу кезеңінде бақ сынады. Бірнеше жыл бұрынғы көрініспен салыстырсақ, волейболдың танымалдығы ұстаздар арасында артқанын айқын байқауға болады, – деді ұлттық дәрежедегі төреші әрі жарыс ұйымдастырушысы Дәулет Хамзин.

Редакция қолжазба иелерінің пікірлері мен көзқарасын бөлісуі шарт емес.

Газет ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 23.05.2018 ж. тіркеліп, №17120-Г куәлігі берілген. Меншік иесі: «Elorda Aqparat» ЖШС

Директор – Олжас СЫДЫҚБЕК

Бас редактор – Еркін ҚЫДЫР

Бас редактордың орынбасары – Ғалым ҚОЖАБЕКОВ

Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.

Газет сейсенбі, бейсенбі және сенбі күндері шығады.

Жарнама мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді.

Газет «ASTANA AQSHAMY» газеті редакциясының компьютерлік орталығында теріліп, қатталды. Тираж – 5 100. Апталық таралымы – 15 300

Тапсырыс № 118

Баспахана: Астана қаласы, Сілеті көшесі, 30-үй

«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС

Редакция мекенжайы: 010000, Астана қаласы, Достық көшесі, 13, «Нурсая-2» ТК

Va-reklama@mail.ru
aqsham1990@mail.ru

Кезекші редактор – Аманғали ҚАЛЖАНОВ